

Palkitut vuonna 2010

Vuonna 2010 palkittiin kaksi hakijaa laatupalkinnolla ja yksi kunniaininnalla. Alla ovat palkintotoimikunnan perustelut.

LAATUPALKINTO

Forssan ammatti-instituutti (Lounais-Hämeen ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä)

Forssan ammatti-instituutti on monialainen, seitsemän kunnan muodostaman ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän ylläpitämä oppilaitos. Hakemuksen kohteena oli oppilaitoksen kaikki seitsemän koulutusala. Opiskelijamäärä ammatillisessa peruskoulutuksessa oli vuonna 2009 keskimäärin 955 opiskelijaa.

Forssan ammatti-instituutin laatutyö on tavoitteellista ja arkipäivän työhön olennaisesti liittyvää toimintaa. Forssan ammatti-instituutti on kilpailuhakemuksen ja sitä täydentäneen arviointikäynnin perusteella hyvin johdettu oppilaitos. Käytössä oleva pedagogisen johtamisen malli sitouttaa henkilöstöä sovitujen tavoitteiden toteuttamiseen ja luo siihen myös edellytykset. Asioiden hallinta useilla arviointialueilla on hyvällä tasolla. Strategiatyön taustalla on selkeä käsitys siitä, mihin suuntaan oppilaitosta halutaan kehittää. Toiminnalle on asetettu selkeät mitattavat tavoitteet, joiden toteutumista arvioidaan monipuolisesti ja suunnitelmallisesti vuosittaisen arviointisuunnitelman mukaisesti. Tavoitteiden asettelu ja mittaaminen vaativat osittain täsmenämistä. Myös palautteiden hyödyntämiseen olisi hyvä kiinnittää vielä huomiota.

Saavutetut tulokset ovat pääosin hyvää tasoa, ja niitä arvioidaan suhteessa toimintaympäristöön ja asetettuihin tavoitteisiin. Esimerkiksi seutukunnan heikohkoon työllistymisasteeseen on reagoitu kiinnittämällä koulutuksen suunnittelussa huomiota siihen, että koulutus vastaa työelämän tarpeita. Päätäjien ja sidosryhmien näkemyksen mukaan Forssan ammatti-instituutti on merkittävä aluevaikuttaja.

Oppilaitoksen arvoperustaa ja toimintaa koskevia periaatteita kuvataan laatu-käsikirjassa yhdessä opetussuunnitelman yhteisen osan kanssa. Arvoissa korostetaan opiskelijälähtöisyyttä ja erilaisista opiskelijoista huolehtimista. Arviointikäynnillä tuli selkeästi esille se, että koko henkilöstö on ottanut vastuuta nuorten kasvatuksesta periaatteella ”koko koulu kasvattaa”. Yhteinen, koko henkilöstölle kuuluva tehtävä ja henkilöstön mahdollisuudet vaikuttaa omaan työhönsä ovat merkittäviä asioita hyvälle työskentelyilmapiirille, joka oppilaitoksessa vallitsee.

Myös opiskelijoiden tyytyväisyys opetukseen ja oppilaitokseen tuli arviointikäynnillä selvästi esiin. Suunnitelmallinen tilojen ja laitteiden ajanmukaistaminen on mahdollistanut opetuksen tarkoituksenmukaisen toteuttamisen. Lähiopetuksen määrä on pidetty korkealla, mikä on oppilaitoksen strateginen valinta.

Forssan ammatti-instituutti hyödyntää toimintansa kehittämisessä yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa. Se on laatinut yhteistyöoppilaitosten kanssa kump-

panuussopimuksia, joiden kohteena on eri teemoihin liittyvä toiminnan kehittäminen ja arviointi sekä tietojen ja kokemusten vaihto. Kumppanuussopimusten tarkoituksena on löytää ja jakaa vahvuuksia keskinäisen kilpailun sijaan.

Erityisteeman toteutuminen

Forssan ammatti-instituutti on toiminnassaan kiinnittänyt huomiota kilpailun erityisteemaan, opettajien työelämäosaamisen kehittämiseen ja työpaikkaohjaajien koulutukseen. Oppilaitos on asettanut selkeitä, mitattavia tavoitteita työelämäyhteistyölle. Oppilaitoksen työelämäyhteydet ovat tiiviit ja toimivat.

Työpaikkaohjaajien koulutusta on kehitetty systemaattisesti, pitkäjänteisesti ja tuloksellisesti. Oppilaitos kouluttaa työpaikkaohjaajia kahden opintoviikon mittaisilla, työelämälähtöisillä koulutuksilla monipuolisin tavoin ja vaihtoehtoisina ajankohtina niin, että mahdollisimman moni ohjaaja pääsee koulutukseen haluamanaan ajankohtana. Työpaikkaohjaajille järjestetään lisäksi myös työpaikoilla opastusta ja ohjausta. Oppilaitoksen tavoitteena on, että ohjaajista vähintään 75 % on koulutettuja, mikä useilla aloilla on jo ylitetty.

Työelämä on mielletty osaksi oppimisympäristöä, ja työelämäyhteistyö onkin työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen myötä noussut yhdeksi Forssan ammatti-instituutin strategiseksi painopistealueeksi.

LAATUPALKINTO

Helsingin Diakoniaopisto (Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö)

Helsingin Diakoniaopisto on Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön ylläpitämä yksityinen sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan sekä matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutusta tarjoava oppilaitos. Opetus- ja kulttuuriministeriön järjestämisluvan mukainen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijamäärä oli kuluvan vuoden alussa 825. Oppilaitos on tehnyt pitkään tavoitteellista ja järjestelmällistä laatutyötä.

Diakoniastrategian mukainen erikoistuminen ohjaa palvelutoiminnan suuntaamista ja asiakkuuksille asettuja tavoitteita. Koulutus on suunnattu pääkaupunkiseudun erityistarpeisiin ja ryhmille, jotka ovat jääneet koulutuspalvelujen ulkopuolelle. Strategiasta lähtien on myös kehitetty paikallisia tutkinnon osia.

Oppilaitos mittaa tuloksiaan monipuolisesti ja järjestelmällisesti ja on saavuttanut hyviä tuloksia. Työelämä arvostaa Helsingin Diakoniaopistossa hankittua osaamista ja oppilaitoksen toimintaa työelämäyhteistyössä.

Opiskelijat ovat tyytyväisiä saamaansa opetukseen. Opiskelijat ja opettajat ovat myönteisellä tavalla ylpeitä HDO:sta. Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja opetuksen tukipalveluja on hyvin saatavilla. Erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden opiskelua tuetaan muun muassa Funtsi-opintoklubi- ja tukiopiskelijatoiminnan avulla. Heitä tuetaan aktiivisesti myös opiskelun jälkeisessä sijoittumisessa.

Helsingin Diakoniaopisto toimii tehokkaasti erilaisissa verkostoissa vastatakseen toimintaympäristön haasteisiin ja lisätäkseen toimintansa vaikuttavuutta. HDO on kehittänyt uudenlaisia palveluja valitsemillaan yhteiskunnallisesti

merkittäväillä toiminta-alueilla, kuten lasten ja nuorten syrjäytyminen ja kehitysvamma-ala sekä toiminta maahanmuuttajien ja romaanien kouluttajana. Yhteistyötä tehdään aktiivisesti työelämän, muiden sektoreiden ja oppilaitosten kanssa. Verkostoitumalla rakennetaan toimintamalleja, joiden avulla autetaan yksilöä hänen erityistarpeidensa mukaisesti. Osana opetusta ja laajemmin koko yhteisössä yhteistyötä tehdään aktiivisesti myös kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Esimerkkinä mainittakoon Korttelin Kaiku -areena, joka mahdollistaa säätiön eri asiakasryhmien, yhteistyökumppanien ja lähiympäristön asukkaiden kohtaamisen ja yhdessä toimimisen.

Kansainvälistyminen ja monikulttuurisuus näkyvät oppilaitoksen arjessa monilla tavoilla.

Erityisteeman toteutuminen

Helsingin Diakoniaopistolla on pitkäaikaisia kumppanuuksia erityisryhmiin sitoutuneiden työssäoppimispaikkojen kanssa. Työpaikkaohjaajille järjestetään koulutusta ja säännöllisiä tapaamisia. Esimerkillistä on myös tukiopiskelijoiden käyttö työssäoppimisessa erityistä tukea tarvitsevan opiskelijan tukena ja samalla tukiopiskelijan oman ammatillisen kasvun edistämiseksi. Lähtöprojektissa on kehitetty toiminnallista ja käytännönläheistä lähihoitajakoulutusta. Oppilaitoksessa on panostettu henkilöstön kehittämiseen ja erityisesti opetushenkilöstön työelämäosaamiseen.

KUNNIAMAININTA

TAO, Turun Ammattiopistosäätiö

Vuoden 2010 laatupalkintokilpailun erityisteema oli opettajien työelämäosaamisen kehittäminen ja työpaikkaohjaajien koulutus. Laatupalkintotoimikunta ehdottaa kunniamaininnan myöntämistä TAO:lle erityisteemaan liittyvistä asioista.

TAO, Turun Ammattiopistosäätiö ylläpitää käden taidon perinteitä. Oppilaitosta kehitetään sen historiaa ja käsityöperinteitä kunnioittaen. Strategiansa mukaisesti oppilaitos järjestää koulutusta pääasiassa sellaisilla ammattialoilla, joilla vastaavaa koulutusta ei ole tarjolla lähialueella. Oppilaitos tekee kiinteää yhteistyötä työelämän kanssa ja on toiminut määrätietoisesti erityisesti pienten ammattialojen koulutuksen kokonaisvaltaiseksi kehittämiseksi yhteistyössä työelämäjärjestöjen ja yrittäjien kanssa.

Oppilaitoksella on työelämälähtöisiä hankkeita ja projekteja. Erilaisilla kokeiluhankkeilla on luotu pohjaa erityisesti työssäoppimis- ja näyttöjärjestelmien kehittämiselle ja käyttönotolle, työpaikkaohjaajien kouluttamiselle ja opettajien työelämäosaamisen varmistamiselle. Käynnissä on työssäoppimisen laajentamiskokeilujen hanke, Oppipaikka, joka on tutkintoon johtavaa oppisopimuskoulutusta yhdistettynä oppilaitosmuotoiseen koulutukseen.

Työpaikkaohjaajien koulutus on järjestelmällistä. Työpaikkaohjauksen laadun varmistamiseksi on laadittu työpaikkaohjaajien neliportainen perehdyttämisohjelma. Työssäoppimispaikoilta edellytetään, että niissä on TAO:n kouluttama työpaikkaohjaukseen perehtynyt työpaikkakouluttaja. Koulutusta on järjestetty paljon suhteessa työssäoppijoiden määrään. Työpaikkaohjaajien verkostoitumista tuetaan Työpaikkakouluttajien klubin avulla.

Henkilöstöllä on hyvät mahdollisuudet kouluttautumiseen, mitä tuetaan muun muassa sijaisjärjestelyin. Opettajien työelämäosaamista tuetaan monipuolisilla tavoilla, esimerkkinä yhteistyö työpaikkojen kanssa työssäoppimisessa, työpaikkaohjaajien koulutus, opettajien työelämäjaksot ja opettajien osallistuminen yritystoimintaan. Ammatillisten aineiden opettajat osallistuvat vuorollaan työelämän edustajille järjestettävään työpaikkaohjaajakoulutukseen. Myös ammattitaitoa täydentävien opintojen opettajat voivat osallistua työelämäjaksoille ja työpaikkaohjaajien tapaamisiin.
